

RESPEKT
ÅPENHET
DELTAKESE

Oversikt over
informasjonsmaterieill om
tvangsekteskap og æresrelatert
vold

Barne-, ungdoms-
og familiedirektoratet

Forord

Regjeringen lanserte i 2008 en ny handlingsplan mot tvangsekteskap (2008 – 2011), med 40 forskjellige tiltak. Ett av dem er å oppdatere informasjonsmateriell om temaet. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har kartlagt materialet som foreligger, som i all hovedsak er produsert av det offentlige. Denne oversikten er et resultat av kartleggingen.

Det er behov for både oppdatering og utvikling av nytt informasjonsmateriell om tvangsekteskap. En oversikt over aktuelle konvensjoner og lover, samt informasjonsbrosjyrer rettet mot ungdom og mot foreldre, er under utarbeiding. En veileder for barnevernet er også under utvikling.

Vi håper oversikten er til nytte for alle som ønsker mer informasjon om temaet!

Barne-, ungdoms og familiedirektoratet
Mars 2010

Utgiver: Politiet/UDI/Bufetat/IMDi

Tittel: Arbeid mot tvangsekteskap – en veileder

Type: Veileder/håndbok

Produsert av: Politiet/UDI/Bufetat/IMDi

Finansert av: IMDi

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2009

Opplag: 10 000

Målgruppe: ansatte i 1.linjetjenestene

Oversettelse: Ikke nødvendig

Distribusjon: til 1.linjetjenestene

Tilgjengelighet på internett:

tvangsekteskap.no, imdi.no, udi.no

Innhold: Praktisk veileder med råd om hvordan forstå og håndtere henvendelser om tvangsekteskap

Bruk: Et godt hjelpemiddel for 1.linjen.

Utgiver: Utdanningsdirektoratet

Tittel: Undervisning om seksualitet

Type: Ressurshefte for lærere i grunnskolen

Produsert av: Utdanningsdirektoratet

Finansert av: Utdanningsdirektoratet

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2009

Opplag: 10 000

Målgruppe: Lærere i grunnskolen

Oversettelse: Nei

Distribusjon: Alle grunnskoler og helsestasjoner

Tilgjengelighet på internett:

www.utdanningsdirektoratet.no

Innhold: Hftet tar utgangspunkt i kompetansemålene i læreplanene om temaer knyttet til seksualitet og samliv.

Bruk: I skolen

Utgiver: Vox

Tittel: Elevhefte - vold i nære relasjoner, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse (undervisningsopplegg for voksne innvandrere)

Type: Undervisningsopplegg

Produsert av: Forfattere - Ingebjørg Dolve og Janne Grønningen. Redaksjon - Beate Linnerud og Ingun Westlund

Finansert av: Vox

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2009

Opplag: 15 000

Målgruppe: Nyankomne til Norge.

Oversettelse: Urdu, amharisk, farsi, engelsk, fransk, somalisk, tyrkisk, tigrinja,

russisk, spansk, sorani (kurdisk), polsk, vietnamesisk, serbisk/kroatisk og albansk. Oversettelse til nye språk vurderes fortløpende.

Distribusjon: Delt ut på etterutdanningskurs 2009, sendt alle voksenopplæringsentre

Tilgjengelighet på internett: vox.no

Innhold: Undervisningsopplegg som skal gjøre det enklere å ta opp temaet vold i

nære relasjoner i undervisningen. Heftet omfatter vold i nære relasjoner, inkludert seksuelle overgrep, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse.

Bruk: I undervisning i norsk/samfunnsfag. Tilgjengelig for andre som finner det hensiktsmessig.

Tittel: Lærerens bok - vold i nære relasjoner, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse (undervisningsopplegg for voksne innvandrere)

Type: Undervisningsopplegg

Produsert av: Forfattere: Geir Borgen, Ingebjørg Dolve, Janne Grønningen, Randi Saur og Elin Skogøy. Redaksjon: Beate Linnerud og Ingun Westlund

Finansert av: Vox

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2009

Opplag: 3 000

Målgruppe: Lærere som underviser nyankomne innvandrere i norsk og samfunnskunnskap

Oversettelse: Nei

Distribusjon: Delt ut på etterutdanningskurs 2009, sendt alle voksenopplæringscentre

Tilgjengelighet på internett: vox.no

Innhold: Undervisningsopplegg som skal gjøre det enklere å ta opp temaet vold i nære relasjoner i undervisningen. Heftet omfatter vold i nære relasjoner, inkludert seksuelle overgrep, tvangsekteskap og kjønnslemlestelse.

Bruk: Som bakgrunn for undervisning i norsk/samfunnsfag. Tilgjengelig for andre som finner det hensiktsmessig.

Utgiver: Utlendingsdirektoratet

Tittel: Informasjon om tvangsekteskap til asylsøkere i mottak

Type: Skriftlig materiell

Produsert av: UDI

Finansert av: UDI

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2003, oppdatert i 2008

Opplag: Foreligger elektronisk

Målgruppe: Beboere i mottak

Oversettelse: Nei

Distribusjon: Sendt elektronisk til alle mottak

Tilgjengelighet på internett: udi.no

Innhold: Bakgrunnsinformasjon om tvangsekteskap, oversikt over nasjonalt og internasjonalt regelverk, informasjon om lovforbudet, oversikt over hvor man kan få hjelp

Tittel: Nekt å bli tvangsgiftet

Type: Brosjyre

Produsert av: Den irakiske kurdiske asylsøker og flyktningeorganisasjonen i Norge (IKAF)/ Støttekampanje for kvinners rettigheter i Irak-Norge (SKKRI)

Finansert av:

Utgiverår og nye opplag/utgaver:

Opplag:

Målgruppe: utsatt ungdom, herunder mottaksbeboere

Oversettelse: sorani, arabisk
Distribusjon: Distribuert til samtlige mottak av UDI.
Tilgjengelighet på internett: Nei

Innhold: Informasjon om lov- og konvensjonsfestede rettigheter knyttet til ekteskapsinngåelse

Tittel: Asylumseekers in Norway – an introduction to Norwegian law

Type: Infohefte
Produsert av: JURK
Finansert av: JURK (?)
Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2008
Opplag:
Målgruppe: Asylsøkere
Oversettelse: Engelsk, arabisk, farsi, somali og tigrinja

Distribusjon: Sendt til alle mottak av UDI
Tilgjengelighet på internett:
Innhold: Juridiske og praktiske spørsmål av særlig interesse for asylsøkere, inkl. ekteskap
Bruk: Nyttig brosjyre

Utgiver: Politiet

Tittel: Vold i nære relasjoner

Type: Veileder
Produsert av: Politidirektoratet
Finansert av: Politidirektoratet
Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2009
Opplag:
Målgruppe: Politiet
Oversettelse: Nei

Distribusjon:
Tilgjengelighet på internett: politiet.no
Innhold: Forståelse av vold, inkludert tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, politiets håndtering, informasjon om andre hjelpeinstanser

Utgiver: Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Tittel: Fire tiltak mot tvangsekteskap

Type: Folder
Produsert av: IMDi
Finansert av: IMDi
Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2008
Opplag: 10 000
Målgruppe: Allmennheten, målgruppene

Oversettelse: Engelsk, tamil, somali, swahili, fransk, urdu, arabisk
Distribusjon: Deles ut
Tilgjengelighet på internett: imdi.no
Innhold: Generell info om IMDis fire tiltak i handlingsplanen mot tvangsekteskap

Tittel: Informasjon om minoritetsrådgivere

Type: Flyer
Produsert av: IMDi
Finansert av: IMDi
Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2008
Opplag: 10 000
Målgruppe: Ungdom, skoler
Oversettelse: Nei
Distribusjon: Deles ut

Tilgjengelighet på internett: imdi.no
Innhold: Informasjon om minoritetsrådgivere, kontaktinfo til Kompetanseteamet, Røde Kors-telefonen og SEIF.
Bruk: Godt egnet for ungdom, nyttig informasjon.

Tittel: Informasjon om minoritetsrådgivere

Type: Plakat
Produsert av: IMDi
Finansert av: IMDi
Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2008
Opplag: 100
Målgruppe: Ungdom, skoler
Oversettelse: Nei

Distribusjon: Oppslag på skoler
Tilgjengelighet på internett:
Beskrivelse av innhold: Informasjon om ordningen, kontaktinfo til minoritetsrådgiver
Vurdering av fremtidig bruk: Godt egnet til oppslag på skoler som har MR

Tittel: Kontaktinformasjon til Kompetanseteamet, SEIF, Røde Kors og politi

Type: "Visittkort"
Produsert av: IMDi
Finansert av: IMDi
Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2008
Opplag: 10 000
Målgruppe: Ungdom/ 1. linje
Oversettelse: NEI

Distribusjon: Deles ut ved behov
Tilgjengelighet på internett: Nei
Innhold: Kort presentasjon av Kompetanseteamet, kontaktinfo til teamet, Røde Kors-telefon, SEIF og politiet
Bruk: Godt egnet til fremtidig bruk

Tittel: Integreringskart 2008

Type: Rapport
Produsert av: IMDi
Finansert av: IMDi
Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2008
Opplag:
Målgruppe: 1. linje + andre som er interessert i temaet
Oversettelse: Engelsk

Distribusjon: Deles ut ved behov
Tilgjengelighet på internett: imdi.no
Innhold: Praktisk erfaringer fra arbeidet mot tvangsekteskap + artikler fra fagpersoner om temaet
Bruk: Godt egnet til å sette seg inn i temaet

Tittel: Ungdom med innvandrerbakgrunn. Verdier, normdannelse og livsvalg – en kunnskapsstatus

Type: Rapport

Produsert av: Institutt for samfunnsforskning

Finansert av: IMDi

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2008

Opplag:

Målgruppe: Alle som jobber med temaet

Oversettelse: Nei

Distribusjon: Deles ut ved behov/forespørsel

Tilgjengelighet på internett: imdi.no (IMDi-rapport 10-2008)

Innhold: Kunnskapsoversikt om utvikling og påvirkning av ungdoms holdninger til likestilling, kjærlighet og familiedannelse

Bruk: Godt egnet til å få kunnskap om temaet

Tittel: Foreldreskap og ungdoms livsvalg i en migrasjonskontekst

Type: Rapport

Produsert av: ISF, Institutt for samfunnsforskning

Finansert av: IMDi

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2009

Opplag:

Målgruppe: Alle som jobber med temaet

Oversettelse: Nei

Distribusjon: Deles ut ved behov/forespørsel

Tilgjengelighet på internett: imdi.no, samfunnsforskning.no (rapport 2009:7)

Innhold: En forlengelse av IMDi-rapport 10-2008. Ser på foreldrenes perspektiv på ungdoms holdninger til likestilling, kjærlighet og familiedannelse

Bruk: Godt egnet til å få kunnskap om temaet

Tittel: Valgets kvaler 1 og 2

Type: Filmer

Produsert av: OMOD

Finansert av: IMDi

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2009

Opplag:

Målgruppe: Foreldre og ungdom fra miljøer hvor tvangsekteskap kan forekomme

Oversettelse: Nei (en av filmene er teksten til norsk)

Distribusjon: Deles ut ved behov/forespørsel

Tilgjengelighet på internett: Nei

Innhold: Film 1: Rettet mot foreldregenerasjonen. Filmen er i Bollywood-stil. Jente har alt i hjemlandet, men blir giftet mot sin vilje med en som er bosatt i Norge.

Film 2: Rettet mot ungdom. Ung jente blir kidnappet og tatt med til utlandet for å bli giftet bort

Bruk: Godt egnet til bruk i grupper for å starte diskusjon

Utgiver: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

Tittel: Syn på ekteskap blant hinduer, buddhister, sikher, muslimer og kristne

Type: Hefte

Produsert av: Utarbeidet av Berit Thorbjørnsrud/BLD

Finansert av: BLD

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2001

Opplag: 3000

Målgruppe: Offentlig tjenesteapparat og frivillige organisasjoner som treffer målgruppen

Oversettelse: Nei

Distribusjon:

Tilgjengelighet på internett:

tvangsekteskap.no

Innhold: Gjennomgang av hva ekteskap betyr i ulike religioner og drøfting av arrangerte ekteskap og tvangsekteskap i lys av religiøs teori og praksis

Tittel: Tiltak mot tvangsekteskap – veileder for offentlig ansatte

Type: Veileder

Produsert av: Utarbeidet av Per Øyvind Bastøe

Finansert av: BLD

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2001 og 2004

Opplag: 1000

Målgruppe: Offentlig tjenesteapparat og frivillige organisasjoner som treffer målgruppen.

Oversettelse: Nei

Distribusjon:

Tilgjengelighet på internett:

tvangsekteskap.no

Innhold: Gjennomgang av offentlige etaters ansvar

Tittel: Tvangsekteskap – en utfordring for deg som ansatt i det offentlige

Type: Brosjyre

Produsert av: BLD

Finansert av: BLD

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2001

Opplag: 5000

Målgruppe: Offentlige ansatte

Oversettelse: Nei

Distribusjon:

Tilgjengelighet på internett: Nei

Innhold: Kort om tvangsekteskap, hvem i det offentlige som har ansvar for hva

Tittel: Foreldre! Noen fakta om tvangsekteskap

Type: Brosjyre

Produsert av: BLD

Finansert av: BLD

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2001

Opplag: 1000

Målgruppe: Foreldre med relevant bakgrunn

Oversettelse: Nei

Distribusjon:

Tilgjengelighet på internett: Nei

Innhold: Beskriver tvangsekteskap og

konsekvenser for familien

Tittel: Lover og konvensjoner relatert til tvangsekteskap

Type: Hefte

Produsert av: BLD

Finansert av: BLD

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2002

Opplag: 1000

Målgruppe: Alle (kanskje mest egnet til hjelpeapparatet grunnet språk)

Oversettelse: Nei

Distribusjon:

Tilgjengelighet på internett: bld.dep.no

Innhold: Gjennomgang av lover og konvensjoner relatert til tvangsekteskap, bl.a ekteskapsloven, straffeloven, utlendingsloven, barneloven

Tittel: På tvers av Grenser

Type: DVD

Produsert av: Heller Film

Finansert av: BLD

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2005

Opplag:

Målgruppe: Offentlig ansatte og frivillige organisasjoner som treffer målgruppen, kan også brukes i videregående skole

Oversettelse: Norsk

Distribusjon:

Tilgjengelighet på internett:

tvangsekteskap.no

Innhold: Intervju med personer fra praksisfeltet, forskning eller med minoritetsbakgrunn. Temaer: Tradisjoner, konflikter, integrasjon og visjoner.

Tittel: På tvers av Grenser

Type: Inspirasjonshefte til filmen

Produsert av: Lenie Persson

Finansert av: BLD

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2005

Opplag:

Målgruppe: Offentlig ansatte og frivillige organisasjoner som gjennom sitt arbeid møter unge og foreldre med

minoritetsbakgrunn, kan også brukes i videregående skole

Oversettelse: Norsk

Distribusjon:

Tilgjengelighet på internett:

tvangsekteskap.no

Innhold: Refleksjon rundt filmens tema og innhold

Tittel: Nye regler for å gifte seg i utlandet

Type: Brosjyre

Produsert av: BLD

Finansert av: BLD

Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2007 og 2008

Opplag: Nytt opplag 15 000

Målgruppe: For personer som vurderer, skal eller har giftet seg i utland samt deres familie, offentlig ansatte og frivillige organisasjoner som smøter målgruppen.

Oversettelse: Brosjyren inneholder oversettelse på norsk, engelsk, somali, arabisk og urdu

Distribusjon: 5000 er distribuert til IMDi
Tilgjengelighet på internett:
tvangsekteskap.no

Innhold: Informasjon om hva som regnes
som gyldig ekteskap i Norge når ekteskap
inngås i utlandet

Tittel: Evaluering av handlingsplan mot tvangsekteskap, første delrapport, juni 2009

Type: Rapport
Produsert av: Institutt for
samfunnsforskning
Finansert av: BLD
Utgiverår og nye opplag/utgaver: 2009
Opplag:
Målgruppe: Instanser med ansvar for
tiltak i handlingsplanen og deres
samarbeidspartnere
Oversettelse: Nei

Tilgjengelighet på internett:
tvangsekteskap.no, samfunnsforskning.no,
rapport 2009:9
Innhold: Følgeevaluering av
handlingsplanen mot tvangsekteskap (2008
– 2011). Andre delrapport forventes våren
2010